

తిరువుల తిరుపతి దేవస్థానములు
శ్రీవేంకటేశ్వర భక్తి ఛానల్

శ్రీపుత్రమాయణ
అయుధాకాండ
షిర్షపత్రం

12 వ అఖండ పారియణం

10-07-2024 - బుధవిహిన్య

పారియణ స్తులు : 05

స్తుల ఏరుప సంఖ్యలు : 45,46,47,48,49

పారియణ స్తుల శ్లోకాల సంఖ్య

$33+34+19+37+18 = 141$ శ్లోకాలు

యోగవిషిష్టం మరియు ధ్వంతి మహిమాత
పారియణ శ్లోకములు - 25 శ్లోకాలు

మొత్తము పారియణ శ్లోకాల సంఖ్య - 166 శ్లోకాలు

హనుమతి సీతాలక్ష్మణబరతతుష్టుపరివారపాపమేత శ్రీరాముంద్రపరబ్రహ్మజీ నమః

అయోధ్యకాండ అఖండ పారాయణము

పుట్ట చవితి
ముఖ

10-07-2024

బుధవారము

శ్రీ గురు శ్శైవ్మో

గురుప్రహృష్ట గురుర్యిష్టః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్వామ్యత్వరంబుహృష్ట, తప్సై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివస్ శ్శైవ్మో

శ్రీవేంకటాదినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్షస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అభు సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహాక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అభిలాండకోటిబ్రహ్మందనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధా, హనుమత్ సీతాలక్ష్మీ,
భరతతుష్టు, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రేషణ, అస్మిన్ భవనే,
సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృపివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు,
విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యశ్వర్య, సద్గుద్ధిత్యాది,
సర్వశుభములప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, మనర్వ్యవస్థాపనార్థం,
ఉద్యగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిధ్యర్థం, సన్మానస్య
పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి
రామాయణే, అయోధ్యకాండే, పజ్ఞచత్వారింశసర్దతః, ఏకోనపణ్ణశస్తరగ్రాహిత్త, జ్ఞోక పారాయణం,
తథా, శ్రీ మద్యగవాసిష్టేవిషుచికా మహామారీ నివారకస్య మహామంతస్య పారాయణం, శ్రీధన్వంతరి
మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహయేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వీర్మికి పూర్ణిణి - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

అరుహ్య కవితాశాఖాం వస్తే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ పూర్ణిణి - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేష్టియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసా నమామి ॥

శ్రీ లెపురుణి పూర్ణిణి - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్య రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ లెపు పూర్ణిణి - అయోధ్యాఫ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్త్వ రాజ్యం గిరో వసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీలెపుచెంత్రుపర్చుహ్మాణే స్మః

అథ శ్రీమద్రావణయిం ఆదికావే అయోధ్యకాణ్డే పణ్ణచత్వారింశన్సర్గః

అనురక్తా మహాత్మానం రామం సత్యపరాక్రమమ్ |
అనుజగ్నుః ప్రయాస్తం తం వనవానోయ మానవాః || 45.1 ||

నివర్త్తితేఉ పి చ బలాత్ సుహృద్యరే చ రాజని |
వైవ తే సంన్యవర్తన రామస్యానుగతా రథమ్ || 45.2 ||

అయోధ్యనిలయానాం హి పురుషాణాం మహాయశాః |
బభూవ గుణసమ్పన్మన్మః పూర్వచప్ర ఇవ ప్రియః || 45.3 ||

స యాచ్యమానః కాకుత్సః స్యాభిః ప్రకృతిభిస్తదా |
కుర్వాణః పితరం సత్యరోవనమేవాన్యపద్యత || 45.4 ||

అవేష్టమాణస్సేహం చక్షుషా ప్రపిబన్నివ |
ఉవాచ రామస్సేవేన తాః ప్రజాస్యాః ప్రజా ఇవ || 45.5 ||

యా ప్రీతిర్భవలమానశ్చ మయ్యాయోధ్యనివాసినామ్ |
మత్ర్మియార్థం విశేషేణ భరతే నో నివేశ్యతామ్ || 45.6 ||

స హి కళ్యాణచారితః కైకేయ్యననవర్ణనః |
కరిష్యతి యథావద్యః ప్రియాణి చ హితాని చ || 45.7 ||

జ్ఞానవృద్ధో వయోబాలః మృదుర్వీర్యగుణాన్యితః |
అనురూపస్స వో భర్తా భవిష్యతి భయాపహః || 45.8 ||

స హి రాజగుణైర్యక్తః యువరాజస్సుమీఖ్యితః |
అపి చాపి మయా శిష్టః కార్యం వో భర్తృశాసనమ్ || 45.9 ||

న చ తప్యేద్యథా చాసా వనవాసం గతే మయి |
మహారాజస్తథా కార్యః మమ ప్రియచికీర్షయా || 45.10 ||

యథా యథా దాశరథిః ధర్మ ఏవ స్థితోఉ భవత్ |
తథా తథా ప్రకృతయః రామం పతిమకామయన్ || 45.11 ||

బాష్పేణ పిహితం దీనం రామస్మామిత్రిణా సహ ।
చకర్మేవ గుణైర్భుద్ధౌ జనం పురనివాసినమ్॥

॥ 45.12 ॥

తే ద్విజాప్రివిధం వృద్ధాః జ్ఞానేన వయసోజసా ।
వయః ప్రకమ్మశిరసః దూరాదూచురిదం వచః ॥

॥ 45.13 ॥

వహన్తో జవనా రామం భో భో జాత్యస్తురజ్జమాః ।
నివర్తద్వం న గతవ్యం హితా భవత భర్తరి ॥

॥ 45.14 ॥

కర్మవన్నీ హి భూతాని విశేషేణ తురజమాః ।
యుమం తస్మాన్నివర్తద్వం యాచీనాం ప్రతివేదితాః॥

॥ 45.15 ॥

ధర్మతస్య విశుద్ధాత్మా వీరశ్శబద్మధ్వతః ।
ఉపవాహ్యస్తు వో భర్తా నాపవాహ్యః పురాద్వనమ్ ॥

॥ 45.16 ॥

ఏవమార్త్పలాపాంస్తాన్ వృద్ధాన్ ప్రలపతో ద్విజాన్ ।
అవేష్ట్య సహసా రామః రథాదీవతతార హ ॥

॥ 45.17 ॥

పద్మాయ్మేవ జగామాధ ససీత సృహలక్ష్మణాః ।
సన్నికృష్టపదన్యసః రామో వనపరాయణాః ॥

॥ 45.18 ॥

ద్విజాతీంస్తు పదాతీంస్తాన్ రామశ్చారిత్రవత్సలః ।
న శశాక ఘృణాచక్షుః పరిమోక్తం రథేన సః ॥

॥ 45.19 ॥

గచ్ఛన్తమేవ తం దృష్టౌ రామం సద్రూపుత్తచేతసః ।
ఊచుః పరమ సవ్తప్తః రామం వాక్యమిదం ద్విజాః ॥

॥ 45.20 ॥

బ్రాహ్మణ్యం సర్వమేతత్యాం బ్రహ్మణ్యమనుగచ్ఛతి ।
ద్విజస్కృన్మాధిరూఢాస్తామ్ అగ్నయోఽప్యనుయాన్యమీ॥

॥ 45.21 ॥

వాజపేయసముత్సాని చత్రాణ్యేతాని పశ్య నః ।
పృష్ఠతో మధ్యయోతాని మేఘానివ జలాత్యయే ॥

॥ 45.22 ॥

అనవాప్తాతపత్రస్య రశ్మిసన్తాపితస్య తే ।
ఏభిశ్చాయాం కరిష్యామః ష్టోశ్చత్రేర్వాజపేయైకైః॥

॥ 45.23 ॥

యా హి నస్తతతం బుద్ధిః వేదమిత్రానుసారిణీ ।
త్వత్పుతే నో కృతా వత్సి వనవాసానుసారిణీ॥

॥ 45.24 ॥

హృదయేష్యవ తిష్ఠన్ని వేదా యే నః పరం ధనమ్ ।
వత్స్యష్టపి గృహేష్యవ దారాశ్చారిత్రరజ్ఞితాః ॥

॥ 45.25 ॥

న పునర్భూష్యయః కార్యః త్వద్గతౌ సుకృతా మతిః ।
త్వయి ధర్మవ్యసేక్షే తు కిం స్యాద్రగ్రపథే స్థితమ్ ॥

॥ 45.26 ॥

యాచితో నో నివర్తస్య హంసపుక్షిరోరుహైః ।
శిరోభిర్భూతాచార మహిపతనహీంసులైః ॥

॥ 45.27 ॥

బహునాం ఎతతా యజ్ఞా ద్విజానాం య ఇహాగతాః ।
తేషాం సమాప్తిరాయత్తాతవ వత్స నివర్తనే ॥

॥ 45.28 ॥

భక్తిమన్ని హి భూతాని జజ్గమాజజ్గమాని చ ।
యాచమానేషు రామ త్వం భక్తిం భక్తేషు దర్శయ ॥

॥ 45.29 ॥

అమగన్తమశక్తాస్యాం మూలైరుద్ధతవేగినః ।
ఉన్నతా వాయువేగేన విక్రోషాన్నివ పాదపాః ॥

॥ 45.30 ॥

నిశ్చేష్టాహారసభ్యారాః వృక్షేకస్థానవిష్టితాః ।
పణ్ణిణోఽపి ప్రయాచన్నే సేర్వభూతానుకమ్మినమ్॥

॥ 45.31 ॥

ఏవం విక్రోషతాం తేషాం ద్విజాతీనాం నివర్తనే ।
దదృశే తమసా తత్ర వారయన్నివ రాఘవమ్॥

॥ 45.32 ॥

తతస్యమిత్రోఽపి రథాద్విముచ్య, శ్రాన్తాన్ హయాన్ సమ్మరివర్త్య శీఘ్రమ్ ।
పితోదకాంస్తోయపరిష్టతాజ్ఞాన్, అచారయద్వ్య తమసావిదూరే ॥ ॥ 45.33 ॥

ఇతాంర్ధే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే
పణ్ణిచత్తారింశస్సర్డః

అథ శ్రీమద్రావణయిం ఆదికావ్మే అయోధ్యకాష్టే షట్టత్వాలింశన్సర్వః

తతస్తు తమసాతీరం రమ్యమాశ్రిత్య రాఘువః ।
సితాముద్వ్యక్ష్య సౌమిత్రిమ్ ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 46.1 ॥

ఇయమద్య నిశా పూర్వా సౌమిత్రే ప్రహితా వనమ్ ।
వనవాసస్య భద్రం తే సే నోత్సృణీతుమర్ఖసి ॥ 46.2 ॥

పశ్య శూన్యాన్యరణాని రుద్నీవ సమన్తతః ।
యథానిలయమాయద్భుః నిలీనాని మృగద్విజైః ॥ 46.3 ॥

అద్యాయోధ్య తు నగరీ రాజధానీ పితుర్గుము ।
పాప్తిపుంస గతానస్మాన్ శోచిష్యతి న సంశయః ॥ 46.4 ॥

అనురక్తా హి మనుజాః రాజానం బహుభిర్ముణ్ణేః ।
త్వాం చ మాం చ నరవ్యాఘ్రు శత్రుఫున్ భరతో తథా॥ 46.5 ॥

పితరం చానుశోచామి మాతరం చ యశస్వినీమ్ ।
అపి వాన్మో భవేతాం తు రుదన్తో తావభీక్షుశః॥ 46.6 ॥

భరతః ఖలు ధర్మాత్మా పితరం మాతరం చ మే ।
ధర్మరక్తామసహితైః వాక్యర్వాశ్వాసయిష్యతి॥ 46.7 ॥

భరతస్యానృశంసత్యం విచిన్యాహం పునః పునః ।
వానుశోచామి పితరేం మాతరం చాపి లక్ష్మణా॥ 46.8 ॥

త్వయా కార్యం నరవ్యాఘ్రు మామనువ్రజతా కృతమ్ ।
అన్వేష్టవ్యా హి వైదేశ్య రక్షణార్థే సహయతా ॥ 46.9 ॥

అదిగేవ తు సౌమిత్రే వత్సామ్యద్య నిశామిమామ్ ।
ఏత్యద్భు రోచతే మహ్యం వన్యేఉపీ వివిధే సతి ॥ 46.10 ॥

ఏవముక్త్యా తు సౌమిత్రిం సుమవ్రుమపి రాఘువః ।
అప్రమత్తస్యమశ్వేషు భవ సౌమ్యత్యవాచ హ ॥ 46.11 ॥

సోశ్వన్ సుమహితంయమ్య సూర్యేఉ స్తుం సముపాగతే ।
ప్రభూత యవసాన్ కృత్యా బభూవ ప్రత్యవస్తరః ॥ || 46.12 ||

ఉపాస్య తు శివాం సన్యాం దృష్ట్యై రాత్రిముపస్తితామ్ ।
రామస్య శయనం చక్రే సూతస్నేమిత్రిణా సహా ॥ || 46.13 ||

తాం శయ్యాం తమసాతీరే వీక్ష్య వృక్షదల్తేః కృతామ్ ।
రామస్నేమిత్రిణా సార్థం సభార్యస్సంవివేశ హా ॥ || 46.14 ||

సభార్యం సమ్మిష్టం తం భ్రాతరం వీక్ష్య లక్ష్మణః ।
కథయామాస సూతాయ రామస్య వివిధాన్ గుణాన్ ॥ || 46.15 ||

జాగ్రతో హ్యేవ తాం రాత్రిం సౌమిత్రేరుదితో రవిః ।
సూతస్య తమసాతీరే రామస్య బ్రువతో గుణాన్ ॥ || 46.16 ||

గోకులాకులతీరాయాః తమసాయా విదూరతః ।
అవసత్తత్ర తాం రాత్రిం రామః ప్రకృతిభిస్సహా ॥ || 46.17 ||

ఉత్సాయ చ మహాతేజాః ప్రకృతిస్తా నిశామ్య చ ।
అబ్రివిద్భూతరం రామః లక్ష్మణం పుణ్యలక్ష్మణమ్ ॥ || 46.18 ||

అస్తైద్వ్యపేష్టాన్ సౌమిత్రే నిరోపేష్టాన్ గృహేష్యపి ।
వృక్షమూలేషు సంసుప్తాన్ పశ్య లక్ష్మణ సామ్యతమ్ ॥ || 46.19 ||

యద్భైతే నియమం పారాః కుర్యాన్యస్తైన్నివర్తనే ।
అపి ప్రాణాన్యసిష్యన్నిన తు త్వేక్షన్ని నిశ్చయమ్ ॥ || 46.20 ||

యావదేవ తు సంసుప్తాః తావదేవ వయం లఘు ।
రథమారుహ్య గచ్ఛమ పన్ధానమకుతోభయమ్ ॥ || 46.21 ||

అతో భూయోత్తి పి నేదానీమ్ ఇక్ష్వాకుపురవాసినః ।
స్వపేయురనురక్తామాం వృక్షమూలాని సంశ్రితాః ॥ || 46.22 ||

పారా హ్యత్వైకృతాద్యుఃభాత్ విప్రమోచ్య నృపాత్మజేః ।
న తు ఖల్యత్వైనా యోజ్య దుఃఖేన పురవాసినః ॥ || 46.23 ||

అబ్రవీలక్ష్మీణో రామం సాక్షాద్దర్శమివస్తితమ్ ।
రోచతేమే తథా ప్రాజ్ఞ క్షిప్రమారుహ్యతామితి॥

॥ 46.24 ॥

అథ రామోఽబ్రవీచ్ఛీమాన్ సుమహాత్మాం యుజ్యతాం రథః ।
గమిష్యమి తతోఽరణ్యం గచ్ఛ శీఫ్రుమితః ప్రభో ॥

॥ 46.25 ॥

సూతస్తతస్సుత్యరితః స్యవ్యవం తైర్పూయోత్స్మేః ।
యోజయిత్వాత్మాత్ రథ రామాయ ప్రాంజలిః ప్రత్యవేదయత్ ॥

॥ 46.26 ॥

అయం యుక్తో మహాబాహౌ రథస్తే రథినాం వర ।
త్వమారోహ సుభద్రం తే ససీతస్సహలక్ష్మణః॥

॥ 46.27 ॥

తం స్యవ్యవమధిష్టాయ రాఘవస్సపరిచ్ఛదః ।
శీఫ్రుగామాకులావర్తాం తమసామతరన్నదీమ్ ॥

॥ 46.28 ॥

స సంతీర్య మహాబాహుః శ్రీమాన్ శివమకణ్ణకమ్ ।
ప్రాపద్యత మహామార్గమ్ అభయం భయదర్శినామ్ ॥

॥ 46.29 ॥

మోహనార్థం తు పౌరాణాం సూతం రామోఽబ్రవీద్యచః ।
ఉదజ్ఞుభః ప్రయాహి త్వం రథమాస్తాయ సారథే॥

॥ 46.30 ॥

ముహూర్తం త్వరితం గత్యా నివర్తయ రథం పునః ।
యథా న విద్యః పౌరా మౌం తథా కురు సమాహితః ॥

॥ 46.31 ॥

రామస్య వచనం శ్రుత్వా తథా చక్రే స సారథిః ।
ప్రత్యాగమ్య చ రామస్య స్యవ్యవం ప్రత్యవేదయత్ ॥

॥ 46.32 ॥

తో సమ్యయుక్తం తు రథం సమాప్తితో,
తదా ససీతో రఘువంశ వర్తనో ।
ప్రచోదయామాస తతస్తురజీమాన్,
స సారథిర్యేన పథా తపోవనీమ్ ॥

॥ 46.33 ॥

తతస్యమాన్సాయ రథం మహోరథః,
సన్సారీధిర్రాశరీరధిర్వనం యయౌ |
ఉదజుగ్మిణం తం తు రథం చకార స,
ప్రయాణమాంగళ్య నిమిత్తదర్శనాత్ ||

॥ 46.34 ॥

**ఇత్యార్థై శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యకాణ్డే
షట్పుత్వారింశస్సర్దః**

**అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యకాణ్డే
సత్తుచత్వారింశస్సర్దః**

ప్రభాతాయాం తు శర్వర్యాం పౌరాణై రాఘవం వినా |
శోకోపహతనిశ్చేష్టా బభూవుర్వతచేతసః ||

॥ 47.1 ॥

శోకజాత్ముపరిద్వ్యానా వీక్షమాణాస్తుతస్తతః |
అలోకమపి రామస్య న పశ్యవి స్నేహఃభితాః ||

॥ 47.2 ॥

తే విషాదార్థవదనాః రహితాస్తేన ధీమతా |
కృపణాః కరుణా వాచః వదన్ని స్నేహస్మినః ||

॥ 47.3 ॥

దిగస్తు ఖలు నిద్రాం తాం యయాతు పహ్వతచేతసః |
నాద్య పశ్యమహే రామం పృథురస్మిం మహాభుజమ్ ||

॥ 47.4 ॥

కథం నామ మహోబలః స తథావితథక్రియః |
భక్తం జనం పరిత్యజ్య ప్రవాసం రాఘవో గతః ||

॥ 47.5 ॥

యో నస్యదా పాలయతి పితా పుత్రానివోరసాన్ |
కథం రఘుమాణాం స శ్రేష్ఠః త్వ్యక్త్వా నో విపినం గతః ||

॥ 47.6 ॥

ఇహోవ నిధనం యామః మహోప్రస్ానమేవ వా |
రామేణ రహితానాం హి కీమర్థం జీవితం హి నః ||

॥ 47.7 ॥

సన్ని శుష్టాణి కాష్టాని ప్రభూతాని మహాన్ని చ ।
తైః ప్రజ్యాల్య చితాం సర్వే ప్రవిశామో థ పావకమ్ ॥ || 47.8 ||

కిం వజ్ఞామో మహాబాహుః అనసూయః ప్రియంవదః ।
నితస్స రాఘువో స్నాభిః ఇతి వక్తుం కథం క్షమమ్ ॥ || 47.9 ||

సా నూనం నగరీ దీనా దృష్ట్యో స్నాన రాఘవం వినా ।
భవిష్యతి నిరానన్నా సమ్రేచాలవయో థికా ॥ || 47.10 ||

నిర్యాతాస్తేన వీరేణ సహ నిత్యం జితాత్మనా ।
విహినాస్తేన చ పునః కథం పశ్యామ తాం పురీమ్ ॥ || 47.11 ||

ఇతివ బహుధా వాచః బాహుముద్యమ్య తే జనాః ।
విలపన్తి స్నేధుఃఫార్తా వివత్సా ఇవ ధేనవః ॥ || 47.12 ||

తతో మార్గమసారేణ గత్య కించిత్ క్షణం పునః ।
మార్గనాశాద్విషాదేన మహాతా సమభిష్టతాః ॥ || 47.13 ||

రథస్య మార్గనాశేన న్యవర్తన్మ మనస్యినః ।
కిమిదం కిం కరిష్యామః దైవేనోపహాతా ఇతి ॥ || 47.14 ||

తతో యథాగతేనైవ మార్గేణ క్లాన్తచేతసః ।
అయోధ్యమగమన్ సర్వే పురీం వ్యథితసజ్జనామ్ ॥ || 47.15 ||

ఆలోక్య నగరీం తాం చ క్షయవ్యాకులమానసాః ।
ఆవర్తయన్త తే శ్రూణి నయనైశ్శోకపీడితైః ॥ || 47.16 ||

ఏషా రామేణ నగరీ రహితా నాతిశోభతే ।
ఆపగా గరుడేనేవ ప్రాదాదుధ్యతపన్నగా ॥ || 47.17 ||

చవ్యహినమివాకాశం తోయహినమివార్వమ్ ।
అపశ్యన్నిహతానన్నం నగరం తే విచేతస్మిః ॥ || 47.18 ||

తే తాని వేశ్యాని మహాధనాని, దుఃఖేన దుఃఖోపహతా విశన్తః ।
వైవ ప్రజజ్జస్యజనం జనం వా, నిరీక్షమాణాః ప్రవినష్టహర్షాః ॥ 47.19 ॥

**ఇతాఖర్యై శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యకాణ్డే
సప్తచత్వారంశస్సర్దః**

**అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యకాణ్డే
అష్టచత్వారంశస్సర్దః**

తేషామేవం విషణ్ణానాం పీడితానామతీవ చ ।
బాప్యవిష్టతనేత్రాణాం సశోకానాం ముముర్ధయా ॥ 48.1 ॥

అనుగమ్య నివృత్తానాం రామం నగరవాసినామ్ ।
ఉద్ధతానీవ సత్యాని బభూవరమనస్వినామ్ ॥ 48.2 ॥

స్వం స్వం నిలయమాగమ్య పుత్రదారైస్సుమావృతాః ।
అప్రూణి ముముచస్సర్వే భాష్యేణ పీహితాననాః ॥ 48.3 ॥

న చాహృష్యన్న చామోదన్ వణిజో న ప్రసారయన్ ।
న చాశోభవ్త పుణ్యాని నాపచన్ గృహమేధినః ॥ 48.4 ॥

వష్టం దృష్ట్యా నాభ్యనవ్వన్ విపులం వా ధనాగమమ్ ।
పుత్రం ప్రథమజం లబ్ధ్య జననీ నాభ్యనవ్వత్ ॥ 48.5 ॥

గృహే గృహే రుద్ధన్యశ్చ భర్తారం గృహమాగతమ్ ।
వ్యగర్వయన్త దుఃఖార్తాః వాగ్నిష్టత్త్రైరివ ద్విపాన్ ॥ 48.6 ॥

కిం ను తేషాం గృహైః కార్యం కిం దారైః కిం ధనేన వా ।
పుత్రైర్య కిం సుష్టైర్యఉపి యే న పశ్యన్ని రాఘువమ్ ॥ 48.7 ॥

ఏకస్నేతురుషో లోకే లక్ష్మీణస్సహా సీతయా |
యోఉ నుగచ్ఛతి కాకుత్థం రామం పరిచరన్ వనే॥

॥ 48.8 ॥

అపగా: కృతపుణ్యస్తా: పదిగైన్యశ్చ సరాంసి చ |
యేమ స్నాప్యతి కాకుత్థః విగాహ్య సలిలం పుచి॥

॥ 48.9 ॥

శోభయిష్యన్ని కాకుత్థమ్ అటవ్యో రమ్యకాననా: |
అపగాశ్చ మహానూహా: సానుమహ్తశ్చ పర్వతా: ||

॥ 48.10 ॥

కాననం వాఉ పి శైలం వా యం రామోఉ భిగమిష్యతి |
ప్రియాతిధిమివ ప్రాప్తం వైనం శక్యన్యనర్చుతుమ్॥

॥ 48.11 ॥

విచిత్రకుసుమాపీడా: బహుమళ్లరి ధారిణా: |
రాఘువం దర్శయిష్యన్ని నగా భ్రమరశాలినః ||

॥ 48.12 ॥

అకాలే చాఉ పి ముఖ్యాని పుష్టాణి చ ఫలాని చ |
దర్శయిష్యన్నమక్రోశాత్ గిరయో రామమాగతమ్ ||

॥ 48.13 ॥

ప్రప్రవిష్యన్ని తోయాని విమలాని మహీధరా: |
విదర్శయనో వివిధాన్ భూయశ్చిత్రాంశ్చ నిరరాన్ |
పాదవో: పర్వతాగ్రేషు రమయిష్యన్ని రాఘువమ్ ||

॥ 48.14 ॥

యత్ర రామో భయం నాత్ర నాస్తి తత్త పరాభవః |
స హి శూరో మహాబాహు: పుత్రో దశరథస్య చ ||

॥ 48.15 ॥

పురా భవతి నోదూరాత్ అనుగచ్ఛమ రాఘువమ్ ||

॥ 48.16 ॥

పాదచ్ఛయా సుఖా భర్తు: తాదృశస్య మహాత్మనః |
స హి నాథో జనస్యాస్య స గతిస్పసరాయణమ్||

॥ 48.17 ॥

వయం పరిచరిష్యమః సీతాం యూయం తు రాఘువమ్ |
ఇతి పౌరస్త్రియో భర్త్రాన్ దుఖార్థస్తదబ్రువన్॥

॥ 48.18 ॥

యుష్టుకం రాఘువో_రణ్యే యోగక్షేమం విధాస్యతి ।
సితా నారీజనస్యాస్య యోగక్షేమం కరిష్యతి ॥

॥ 48.19 ॥

కో న్యవేనాప్రతితేన సోత్సుశ్రీతజనేన చ ।
సమ్ర్మియేతామనోజ్ఞేన వాసేన హృతచేతసా ॥

॥ 48.20 ॥

కైకేయ్య యది చేద్రాజ్యం స్యాదధర్మమనాధవత్ ।
న హి నో జీవితేనార్థః కుతః పుత్రైః కుతో ధనైః ॥

॥ 48.21 ॥

యయా పుత్రత్సు భర్తా చ త్యక్తావైశ్వర్యకారణాత్ ।
కం సా పరిహారేదన్యం కైకేయా కులపోంసనీ॥

॥ 48.22 ॥

కైకేయ్య న వయం రాజ్యే భృతకా నివసేమహి ।
జీవన్యా జాతు జీవన్యః పుత్రైరపి శపామహే॥

॥ 48.23 ॥

యా పుత్రం పార్థివేష్టస్య ప్రవాసయతి నిర్మణా ।
కన్సాం ప్రాప్య సుఖం జీవేత్ ఆధర్మం దుష్టచారిణీమ్॥

॥ 48.24 ॥

ఉపద్రుతమిదం సర్వమ్ అనాలమ్మమనాయకమ్ ।
కైకేయ్య హి కృతే సర్వం వినాశముపయాస్యతి ॥

॥ 48.25 ॥

న హి ప్రవజితే రామే జీవిష్యతి మహీపతిః ।
మృతే దశరథే వ్యక్తం విలాపస్తదనవ్తరమ్॥

॥ 48.26 ॥

తే విషం పిబతాలోడ్య జీణపుణ్యస్యముర్తతాః ।
రాఘువం వాం నుగచ్ఛధ్వమ్ అప్రుతీం వాపి గచ్ఛత॥

॥ 48.27 ॥

మిథ్య ప్రవాజితో రామః సభార్యస్యహలక్ష్మణః ।
భరతే సన్నిస్యష్టాస్యః సానికే పశవో యథా ॥

॥ 48.28 ॥

పూర్ణచవ్రాననశ్యమః గూడజత్రురరిన్నమః ।
ఆజామబాహలః పద్మాక్షః రామో లక్ష్మణపూర్వజః ॥

॥ 48.29 ॥

పూర్వాభిభాషీ మధురః సత్యవాదీ మహాబలః ।
సౌమ్యశ్చ సర్వలోకస్య చట్టవత్త్రియదర్శనః॥

॥ 48.30 ॥

మానం పురుషశార్యులః మత్తమాతజీవిక్రమః ।
శోభయిష్యత్యరణ్యాని విచరన్ స మహారథః ॥

॥ 48.31 ॥

తాస్తథా విలపన్యస్తు నగరే నాగరస్తియః ।
చుక్కుపుర్ణఃఫసన్తప్తాః మృత్యోరివ భయాగమే ॥

॥ 48.32 ॥

ఇత్యేవం విలపన్తీనాం ప్రీణాం వేశ్మసు రాఘువమ్ ।
జగామాప్తం దినకరః రజనీ చాభ్యవర్తత ॥

॥ 48.33 ॥

వష్టజ్యలనసమ్మాతా ప్రశాస్తాధ్యాయసత్కథా ।
తిమిరేణాభిలిపైవ సా తదా నగరీ బభో ॥

॥ 48.34 ॥

ఉపశాస్తవణిక్ పణ్య నష్టహర్షా నిరాశ్రయా ।
అయోధ్య నగరీ చాసీన్ నష్టతారమివామృరమ్ ॥

॥ 48.35 ॥

తథా ప్రీయో రామనిమిత్తమాతురాః,
యథా సుతే భ్రాతరి వా వివాసితే ।
విలప్య దీనా రురుదుర్యచేతసః,
సూత్రైర్ణి తాసామధికోహి సోఽ భవత్ ॥

॥ 48.36 ॥

ప్రశాస్తగీతోత్సవనృత్తవాదనా,
వ్యప్తస్తహర్షాపేహితాపణోదయా ।
తదా హ్యయోధ్య నగరీ బభూవ సా,
మహార్థవస్పుంక్షపోదకో యథా॥

॥ 48.37 ॥

జత్కార్ణే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికాణ్డ అయోధ్యకాణ్డ
అష్టచత్వారంశస్పర్శః

**అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యకాణ్ఠే
ఏకోననపశ్చాతస్సర్దః**

రామోఽపి రాత్రిశేషేణ తేవై మహాదన్తరమ్ |
జగామ పురుషవ్యాప్తుః పితురాజ్ఞామనుస్మరన్ || 49.1 ||

తథైవ గచ్ఛతస్తస్య వ్యపాయాద్రజనీ శివా |
ఉపాస్య శివాం సన్ధ్యాం విషయాధ్యం వ్యగాహత || 49.2 ||

గ్రామాన్ వికృష్టసీమాన్తాన్ పుష్పితాని వనాని చ |
పశ్యన్తుతియయో శీఘ్రుం శైలివ హమోతమ్ముః |
శృణ్యవ వాచో మనుష్యణాం గ్రామసంవాసవాసినామ్ || 49.3 ||

రాజునం దిగ్ దశరథం కామస్య వశమాగతమ్ |
హా నృశంసాద్యకైయి పాపా పాపానుబ్రథ్నినీ || 49.4 ||

తీర్ణు సమ్భున్వమర్యాదా తీర్ణకర్కుణి వర్తతే || 49.5 ||

యూ పుత్రమీదృశం రాజుః ప్రవాసయతి ధార్మికమ్ |
వనవాసే మహాప్రాజ్ఞం నౌనుక్రోశం జితేష్టియమ్ || 49.6 ||

కథం నామ మహాభాగా సీతా జనకననినీ |
సదా సుఖేష్యభిరతా దుఃఖాన్యముభవిష్యతి || 49.7 ||

అపోరూ దశరథో రాజు నిస్స్మిహస్యసుతం ప్రియమ్ |
ప్రజానామవఫుం రామం పేరిత్యక్తుమిహేచ్ఛతి || 49.8 ||

ఏతా వాచో మనుష్యణాం గ్రామసంవాసవాసినామ్ |
శృణ్యన్తుతియయో వీరః కోసలాన్ కోసలేశ్వరః || 49.9 ||

తతో వేదశ్రుతిం నామ శివవారివహాం నదీమ్ |
ఉత్తీర్ణాభిముఖః ప్రాయాత్ అగస్త్యధ్యషితాం దిశమ్ || 49.10 ||

గత్యా తు సుచిరం కాలం తతశ్చివజలాం నదీమ్ |
గోమ్పతిం గోయుతానూపామ్ అతరత్ సాగరంగమామ్ || 49.11 ||

గోమతీం చాప్యతిక్రమ్య రాఘవశ్శిష్టుగైర్హమేః ।
మయురహంనాభిరుతాం తతార స్యన్నికాం నదీమ్ || 49.12 ||

స మహీం మనునా రాజు దత్తామిక్ష్యాకవే పురా ।
స్నితాం రాష్ట్రావృతాం రామః వైదేహిమన్యదర్శయత్ || 49.13 ||

సూత ఇత్యేవ చాభాష్య సారథిం తమభిక్షశః ।
హంసమత్తస్వరశ్రీమాన్ ఉవాచ పురుషర్షేభః || 49.14 ||

కదాఉ హం పునరాగమ్య సరయ్యాః పుష్టితే వనే ।
మృగయాం పర్యటిష్యామి మాత్రా పిత్రా చ సజ్జతః || 49.15 ||

రాజరీణాం హి లోకేం స్నిగ్ం రత్యర్థం మృగయా వనే ।
కాలే వృతాం తాం మనజైః ధన్యినామభికాంక్షితామ్ || 49.16 ||

వాత్యర్థమభికాంక్షామి మృగయాం సరయూవనే ।
రత్నర్యోషాం తులా లోకే రాజర్షిగణసమైతా || 49.17 ||

స తమధ్యానమైక్ష్యాకః సూతం మధురయా గిరా ।
తం తమర్థమభిప్రేత్య యయౌ వాక్యముదీరయన్ || 49.18 ||

**ఇతాఖర్మ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యకాణ్డే
ఏకోనపథ్మాశన్సర్దః**

~~~~~

॥ ఫులశ్శుర్తిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాత్మకం బుధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్మిరమృద్ధికామైః ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మాణే నమః

~~~~~

ಅಂಥ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠ ಮಹಾರಾಮಾಯಣ ವಾಲ್ತೈಕೀಯೆ

ఉత్సవాలు మరియు ప్రాచీన విధాలు

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ

అథ వరసవాస్తేణ, తాం పితామహ ఆయుయౌ ।

దారుణం హి తపస్సిద్ధ్యై, విషాగ్నిరపి శీతలః ॥

11

మన్సైవ ప్రణమ్యనం, నా తద్దువ స్తీతా సతీ ।

కో వరః క్షుచ్ఛమాయాన్ లమ్, ఇతి చిన్నాన్యితాన్ భవత్ ॥

||2||

ఆస్కాతం పొరయిప్పేం హం, వరమేకమిమం విభుం ।

త్రి క్రమాలలో వీరు ప్రాణికాలు అనాయనీ చాయనీ చ, స్వామహం జీవసూచికా ॥

||3||

అస్యక్కా ద్వివిధా సూచిః, భూతా లక్ష్మీ విశామ్యహం ।

పాణినాం సహసరేషాం, హాదయం మరచిర్యధా ॥

114

యదాభిమత్వేతన, గోయం పకలం జగత్ |

కమ్మెణ కుదినాశాయ, కుదినాశః పరం సుఖమ్ ||

115

ప్రతి సంచినయింటీరిం త్వామ్. ఉవాచ కములాలయః ।

అన్నాదుకూడా దుష్టా. సనితాబరవోపవ్యమ్ ||

“6”

పుస్తకాలిక

పుత్రి కర్తాటికే. రకః కులశేలాబమాలికే |

ఉత్తమిష త్రయి తు తుష్టోఽన్స్మి, గ్రహణాభిమతం వరం ॥

117

కర్ణాచ

బగవన్ భూతబవేశ, స్తోమహార్థ జీవసూచికా ।

అనాయసీ చాయసీ చ, విధేం రాయసి చేద్రరం ॥

18

శ్రీ హసిష్మి ఉండాద

ఏవమస్త్యతి తాముక్క్య, పునరాహ పితామహః ।
సూచికా సోపసర్గా త్వం, భవిష్యని విషూచికా ॥ ॥9॥

సూక్ష్మయ మాయయ, సర్వలోకహింసాం కరిష్యసి ।
దుర్భేజనా దురారంభాః, మూర్ఖా దుఃఖితయశ్చ యే ॥10॥

దుర్దేశవాసినో దుష్టాః, తేషాం హింసాం కరిష్యసి ।
ప్రవిశ్యాత్తు హృదయం ప్రాణైః, పద్మిష్టహది బాధనాత్ ॥ ॥11॥

వాతలేభాత్మికా వ్యాధిః, భవిష్యసి విషూచికా ।
సగుణం విగుణం చైవ, జనమాసాదయిష్యసి ॥ ॥12॥

గుణాన్వితచికిత్సార్థం, మంత్రోత్తయం తు మయోచ్యతే ।

బ్రహ్మర్థిష్మి ఉండాద

హిమాద్రేరుత్తరే పార్వైః, కర్కటీ నామ రాక్షసీ ॥ ॥13॥

విషూచికాత్తు భిధానా సా, నామ్యప్యన్యాయ బాధికా ।

తస్యః మంత్రః ।

ఓం, శ్రీం, ప్రశ్నం, రీం, రాం, విష్ణు శక్తయే నమః (3 సార్లు)

ఓం, నమో భగవతి, విష్ణుశక్తిమేనాం.

ఓం, హర హర, నయ నయ, పచ పచ, మథ మథ,

ఉత్సాదయ ఉత్సాదయ, దూరే కురు స్వాహా.

హిమవంతం గచ్ఛ, జీవ, సః, సః, సః,

చంద్రమండల గతోత్తసి స్వాహా (3 సార్లు)

ఇతి మంత్రీ మహామంత్రం, న్యస్య వామకరోదరే ।

మార్జ్ఞయేదాతురాకారం, తేన హస్తేన సంయుతః ॥ ॥14॥

హిమశైలాభిముఖ్యేన, విద్రుతాం తాం విచిన్తయేత్ ।

కర్కటీం కర్కశాక్రందాం, మంత్రముద్దరమృతాం ॥ ॥15॥

ఆతురం చింతయేచ్చంద్రే, రసాయన హృదిస్తితం ।
అజరామరణం యుక్తం, ముక్తం సర్వాధివిభ్రమై: ॥16॥

సాధకో హి శుచిర్ముత్వా, స్వాచాన్తస్మృసమాహితః ।
క్రమేణానేన సకలాం, ప్రోచ్ఛినత్తి విషుచికామ్ ॥17॥

ఇతి గగనగతః, త్రిలోకనాథః,
గగనగసిద్ధగృహీత, సిద్ధమంత్రః ।
గతః, ఉపగతశక్రవంద్యమానః,
విజపురమ్, అక్షయమ్, ఆయమ్, ఉజ్జ్వలశ్రీః ॥18॥

**ఇతాంర్థే శ్రీవాసిష్టమహరామాయణే నాల్కొకీయే ఉత్సత్తుత్తరుకరణే
విషుచికామంత్రకథనం నామ ఏకోనసప్తతితమన్నర్దః**

అథ దుష్టాన్తర్థానామా

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్నే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్యవ్తరే హరే ॥1॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభోఽనుగృహ్నాతం, వందే ధన్యవ్తరిం హరిమ్ ॥2॥

ధన్యవ్తరేరిమం శోకం, భక్త్యా నిత్యం పరత్ని యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్వాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥3॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరయే,
అమృతకలశహస్రాయ, వజ్రజలోకహస్రాయ, సర్వామయవినాశనాయ,
త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణువే స్వాహ. ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి. తన్నో ధన్యవ్తరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ నవద్రహంప్రార్థనా

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వతరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్చిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్యభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శార్యమార్గిః,
దీర్ఘాయుష్మింహికేయః, విపులతరయః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు, దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేతుస్తు, గ్రహః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రార్థనా

యదక్షరపదబ్రహ్మం మాత్రాహినం చ యద్భువేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోతుస్తతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనేంద్రియైర్వ
బుద్ధ్యత్తునా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్పకలం పరష్ణై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయః కాన్తాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేతుర్ధ్వనామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

